

Warszawa, dnia 12 października 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1338/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Michał Chojnowski

Sędziowie: SO Zenon Stankiewicz

SR del. Izabela Kościarz - Depta (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Anna Rusak

przy udziale prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 12 października 2018 r. w Warszawie

sprawy R. T., syna W. i H., ur. (...) w W.

oskarżonego o czyn z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 27 czerwca 2017 r. sygn. akt V K 243/13

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że uniewinnia oskarżonego R. T. od popełniania zarzucanego mu czynu; kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa; zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wołominie na rzecz adw. S. R. kwotę 619,92 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę oskarżonego z urzędu w II instancji oraz podatek VAT.

SSO Zenon Stankiewicz SSO Michał Chojnowski SSR del. Izabela Kościarz – Depta

Sygn. akt VI Ka 1338/17

UZASADNIENIE

R. T. został oskarżony o to, że w okresie od dnia 09. grudnia 2009 r. do dnia 12. marca 2010 r. w W. i w W., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pomógł w zbyciu rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego w postaci pojazdu T. (...) nr VIN - (...), skradzionego w dniu 09.12.2009 r. w Niemczech na szkodę I. G., w którym następnie przerobiono numer VIN na numer (...), w taki sposób, że przyjął ten pojazd w posiadanie, nakłonił inną ustaloną osobę, aby zarejestrowała ten pojazd na swoje nazwisko jako właściciel na podstawie fikcyjnych dokumentów nabycia pojazdu od obywatela Niemiec P. M., co też nastąpiło w dniu 13.01.2010r. w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w W., a następnie doprowadził do zbycia tego pojazdu kolejnej osobie, tj. M. P., za pośrednictwem Komisu Samochodowego A. M. O., ul. (...) w W., za kwotę 155000 zł tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w Wołominie V Wydział Karny wyrokiem z dnia 27 czerwca 2017r. (sygn. akt V K 243/13) oskarżonego R. T. w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w okresie od 9 grudnia 2009 roku do 23 marca 2010 roku w K., W. i w W., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pomógł w zbyciu

rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego w ten sposób, że najpierw w nieustalonym dniu przypadającym pomiędzy 9 grudnia 2009 roku a 6 stycznia 2010 roku przyjął samochód T. (...) o numerze VIN - (...) o wartości 155000 złotych, skradziony 9 grudnia 2009 roku w Niemczech na szkodę I. G., w którym przerobiono numer VIN na numer (...), a następnie nakłonił ustaloną osobę, aby zarejestrowała ten pojazd na swoje nazwisko jako właściciel na podstawie fikcyjnych dokumentów nabycia pojazdu od P. M., przy czym przedmiotowa rejestracja nastąpiła w dniu 13 stycznia 2010 roku w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w W., a w dalszej kolejności oskarżony pomógł do zbycia tego pojazdu w dniu 23 marca 2010 roku M. P. za pośrednictwem Komisji Samochodowej A. M. O., ul. (...) w W., za kwotę 155000 zł. Tak przypisany czyn zakwalifikował z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i na tej podstawie skazał oskarżonego na karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego R. T. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 5 (pięciu) lat tytułem próby. Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. R. kwotę 1446,48 zł (tysiąc czterysta czterdzieści sześć złotych i czterdzieści osiem groszy) zawierającą należny podatek VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną oskarżonemu R. T. z urzędu. Ponadto zasadził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem opłaty, a w pozostałym zakresie zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Powyższy wyrok został zaskarżony na korzyść przez obrońcę oskarżonego.

Obrońca zarzucił wyrokowi:

1. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj.

- naruszenie art. 7 kpk poprzez dowolną, błędną, nielogiczną i sprzeczną z wiedzą i doświadczeniem życiowym ocenę zeznań i wyjaśnień W. Z., uznanie tych zeznań i wyjaśnień za wiarygodne w całości i oparcie na nich ustaleń faktycznych stanowiących podstawę uznania winy i skazania oskarżonego;

- naruszenie art. 7 kpk poprzez błędną ocenę zeznań świadka K. Z. i uznanie tych zeznań za wiarygodne, ale tylko w tej części, w jakiej pozostają w zgodzie z zeznaniami W. Z., podczas gdy zeznania i wyjaśnienia W. Z. budzą szereg wątpliwości;

- naruszenie art. 7 kpk poprzez błędną, nielogiczną ocenę zeznań M. O. i przyznanie tym zeznaniom waloru wiarygodności, ale tylko w zakresie, w jakim pozostają w zgodzie z twierdzeniami W. Z.;

- naruszenie art. 167 kpk poprzez pominięcie części okoliczności faktycznych wynikających z zeznań świadka K. Z., jak również dokumentów przedłożonych przez świadka K. Z. do akt;

- naruszenie art. 7 kpk poprzez błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego i bezpodstawne odmówienie przyznania waloru wiarygodności zeznaniom świadków D. K. i M. N., podczas gdy zeznania te są w zasadniczej części spójne i zgodne co do tego, że R. T. poprosił W. Z. o zarejestrowanie tylko jednego samochodu tj. F. (...), a pewne nieścisłości nie mogą z góry deprecjonować wiarygodności zeznań świadków;

- naruszenie art. 7 kpk poprzez błędną ocenę wyjaśnień R. T. i uznanie tych wyjaśnień za niewiarygodne, podczas gdy wyjaśnienia te znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym tj. w zeznaniach K. Z., D. K. i M. N., zgromadzonych dokumentach, a w sprzeczności do wyjaśnień oskarżonego pozostają tylko zeznania i wyjaśnienia W. Z., które to z kolei budzą szereg wątpliwości, przy czym brak jest podstaw do tego, aby z góry przekreślać wartość dowodową wyjaśnień oskarżonego;

Co następnie doprowadziło do:

2. błędów w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku polegający na ustaleniu, że to R. T. przyjął skradziony samochód T. (...), a następnie podjął czynności zmierzające do zarejestrowania tego pojazdu

na nazwisko W. Z., a następnie sprzedaży tego pojazdu w komisie samochodowym M. O., a następnie wydanie na podstawie tych ustaleń wyroku skazującego, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że R. T. nie uczestniczył w procedurze dotyczącym T. (...), lecz poprosił W. Z. o zarejestrowanie na swoje nazwisko F. (...) o nr rej. (...), który to pojazd w żadnym razie nie pochodzi z przestępstwa.

W konkluzji obrońca oskarżonego R. T. wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Nadto wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się zasadna i zasługiwała na uwzględnienie, w związku z powyższym Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzone w sprawie dowody – oceniane przez pryzmat art. 7 i 5 § 2 kpk – nie dają podstaw do uznania oskarżonego R. T. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu.

W świetle przedstawionych przez skarżącego zarzutów dokonana przez Sąd I Instancji ocena dowodów, ustalony w oparciu o nie stan faktyczny i wysnute na tej podstawie wnioski budzą istotne wątpliwości Sądu Odwoławczego.

Słuszny jest zarzut obrońcy oskarżonego odnoszący się do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na ustaleniu, że R. T. przyjął skradziony samochód T. (...), a następnie podjął czynności zmierzające do zarejestrowania tego pojazdu na nazwisko W. Z., a następnie sprzedaży tego pojazdu w komisie samochodowym M. O..

Podkreślić należy, że z uwagi na przewidziane w treści art. 5 § 1 kpk domniemanie niewinności, wyrok uniewinniający zapada nie tylko wówczas, gdy udowodniono, że oskarżony jest niewinny, ale także – i przede wszystkim – wtedy, gdy nie udowodniono, że jest on winny popełnienia zarzucanego czynu. Treść § 2 w/w przepisu, formułujący zasadę in dubio pro reo, przewiduje, że nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Z sytuacją taką mamy do czynienia wówczas, gdy pomimo przeprowadzenia wszystkich dostępnych dowodów, nie da się ustalić w sposób jednoznaczny stanu faktycznego. Wówczas wybiera się wersję, która dla oskarżonego jest najkorzystniejsza, choć nie wyklucza to tego, że mogło być inaczej, ale nie zdołano tego ustalić w sposób stanowczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie o sygn. akt V K.K. 267/08, LEX nr 485030).

Sąd Rejonowy uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu mającego polegać na tym, że w okresie od 9 grudnia 2009 roku do 23 marca 2010 roku w K., W. i w W., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pomógł w zbyciu rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego w ten sposób, że najpierw w nieustalonym dniu przypadającym pomiędzy 9 grudnia 2009 roku a 6 stycznia 2010 roku przyjął samochód T. (...) o numerze VIN - (...) o wartości 155000 złotych, skradziony 9 grudnia 2009 roku w Niemczech na szkodę I. G., w którym przerobiono numer VIN na numer (...), a następnie nakłonił ustaloną osobę, aby zarejestrowała ten pojazd na swoje nazwisko jako właściciel na podstawie fikcyjnych dokumentów nabycia pojazdu od P. M., przy czym przedmiotowa rejestracja nastąpiła w dniu 13 stycznia 2010 roku w Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w W., a w dalszej kolejności pomógł do zbycia tego pojazdu w dniu 23 marca 2010 roku M. P. za pośrednictwem Komisji Samochodowej A. M. O., ul. (...) w W., za kwotę 155000 zł, uznając, że dowodem stanowiącym oparcie dla postawionego zarzutu w stosunku do R. T. są zeznania i wyjaśnienia nieżyjącego świadka W. Z.. Sąd Rejonowy wskazał, że wersja wydarzeń, którą przedstawił W. Z. zdecydowanie bardziej odpowiada dokumentom dotyczącym samochodu T. (...) niż dokumentom dotyczącym F. (...) nr rej. (...). Tymczasem analiza zeznań składanych przez W. Z. w toku postępowania przygotowawczego i sądowego prowadzi do innych wniosków. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż świadek W. Z. w żadnych składanych przez siebie zeznaniach i wyjaśnieniach nie wskazał, że na prośbę oskarżonego dokonał rejestracji na siebie pojazdu marki T. (...). Stwierdził, że miały miejsce

sytuacje, że na prośbę oskarżonego dokonywał rejestracji na swoje dane nie należących do niego pojazdów, jednak wymienił marki innych samochodów. Natomiast nie mówił o pojeździe tej marki. Dopiero w trakcie przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym dowiedział się, że zarzuty oskarżonego R. T. mogą mieć związek z samochodem marki T.. Natomiast nie stwierdził tego sam, tylko informację taką otrzymał od przesłuchującego. Ponadto w swoich wyjaśnieniach wskazał, że rejestracji pojazdu dokonywał latem. Jest to bardzo istotna rozbieżność, ponieważ T. (...) została zarejestrowana w styczniu 2010 roku. Ponadto stwierdził, że Komis, w którym był i w którym miało dojść do sprzedaży pojazdu, znajdował się na ul. (...) w W., podczas gdy Komis należący do M. O. mieścił się wówczas przy ul. (...) w W.. Natomiast odnosząc się do czasu sprzedaży przedmiotowego pojazdu zeznał, że nastąpiło to cztery miesiące od rejestracji. Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach przedmiotowej sprawy wynika, że T. (...) została sprzedana po upływie dwóch miesięcy od rejestracji.

Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu I instancji, że doświadczenie życiowe, o ile pozwalać uznać za możliwe, że świadek W. Z. po upływie kilku lat, dwa miesiące pamiętał jako cztery miesiące, to nie jest możliwe, żeby okres trwający blisko dwóch i pół roku został zapamiętany jako cztery miesiące. W tym miejscu należy podkreślić, że wyjaśnienia i zeznania W. Z. składane w toku niniejszego postępowania nie są spójne i nie wskazują w sposób jednoznaczny, że oskarżony nakłonił go do zarejestrowania na jego nazwisko samochodu T. (...). W wyjaśnieniach W. Z. występuje bardzo wiele rozbieżności i w związku z tym nie można tłumaczyć okresu, w którym miało dojść do sprzedaży pojazdu jako omyłki wynikającej z upływu czasu. Z informacji nadesłanej z Bazy (...) wynika, że na W. Z. w okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku zostały zarejestrowane 4 samochody. Materiał dowodowy akt sprawy wskazuje w sposób jednoznaczny, że W. Z. nie miał samochodu i nie było go stać na jego zakup oraz utrzymanie. W związku z powyższym nie można uznać w sposób bezsporny, że W. Z. w swoich wyjaśnieniach, opisując sytuację związaną z oskarżonym i jego udziałem w nakłonieniu go do rejestracji na siebie pojazdu, mówił właśnie o samochodzie T. (...), w szczególności biorąc pod uwagę, że w swoich zeznaniach i wyjaśnieniach nic o pojeździe tej marki sam nie wspominał. Natomiast wywody Sądu Rejonowego odnośnie wiedzy świadka w zakresie położenia komis M. O., w którym miało dojść do sprzedaży przedmiotowego pojazdu, są o tyle bez znaczenia dla zasadności przypisania oskarżonemu winy w zakresie popełnienia zarzucanego mu czynu, ponieważ okolicznością bezsporną w sprawie jest to, że W. Z. był w tym komisie w związku ze sprzedażą T. (...).

Odnośnie zarzutu obrońcy naruszenia art. 7 kpk przy ocenie zeznań świadka O. należy zwrócić uwagę, że rację ma obrońca w zakresie, w jakim twierdzi, że Sąd niesłusznie dał wiarę zeznaniom świadka M. O. w zakresie w jakim pozostają w zgodzie z twierdzeniami W. Z.. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że świadek M. O. sam złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i opisał okoliczności zdarzenia, a także wygląd mężczyzny, który miał towarzyszyć W. Z. przy podpisaniu umowy komis i sprzedaży pojazdu marki T. (...). Co więcej, świadek wskazał również, iż rozpoznałby tego mężczyznę (k.4). Natomiast podczas czynności okazania dokumentacji fotograficznej w toku postępowania przygotowawczego, jak i postępowania sądowego świadek na zdjęciu nie rozpoznał oskarżonego R. T.. Faktem jest, że świadek modyfikował swoje twierdzenia odnośnie tego, czy byłby w stanie rozpoznać osobę towarzyszącą W. Z. podczas podpisywania umowy komis, a później sprzedaży pojazdu T. (...), jednak bezspornie w toku postępowania nie wskazał na oskarżonego. W tej sytuacji rację należy przyznać obrońcy oskarżonego, iż uzasadniony jest wniosek, iż na okazanych tablicach poglądowych nie znajdowała się fotografia mężczyzny, który towarzyszył W. Z..

W ocenie Sądu Okręgowego zasadny jest również zarzut obrońcy oskarżonego w zakresie naruszenia art. 7 kpk przy ocenie wiarygodności zeznań świadków D. K. i M. N., jak również wyjaśnień oskarżonego R. T.. W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż oskarżony konsekwentnie w toku całego postępowania nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego czynu. Następnie wskazał, że być może oskarżonemu pomyliły się pojazdy, bo miała miejsce sytuacja, że poprosił, aby W. Z. zarejestrował na siebie F. (...), którego miał użytkować. Okoliczność, że W. Z. zarejestrował na siebie, w krótkim czasie, kilka pojazdów znajduje potwierdzenie w dokumentacji nadesłanej z bazy (...). Również wyjaśnienia oskarżonego znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków D. K. i M. N., którzy stwierdzili, że miała miejsce sytuacja związana z rejestracją pojazdu marki F. (...) użytkowanego przez oskarżonego na osobę W. Z.. W związku z tym trudno uznać, że wyjaśnienia oskarżonego są sprzeczne z materiałem dowodowym zgromadzonym w

przedmiotowej sprawie, a tym bardziej poddaje to w wątpliwość okoliczność, iż świadek W. Z., zeznając o swoich wspólnych działaniach z oskarżonym, miał na myśli pojazd marki T. (...).

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał dowolnej oceny zebranego materiału dowodowego. W ocenie Sądu Okręgowego ocena dowodów dokonana z respektowaniem zasady wyrażonej w art. 5 § 2 kpk nie dała podstaw do wydania wyroku skazującego. W tej sytuacji ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy nie pozostaje pod ochroną art. 7 kpk. W tym miejscu należy stwierdzić, iż Sąd Okręgowy rozstrzygając sprawę uznał, iż dowody zgromadzone w sprawie nie są wystarczającą przeciwwagą dla wyjaśnień oskarżonego R. T., gdyż po przeprowadzeniu wszelkich dostępnych dowodów i po dokonaniu wszechstronnej analizy całego materiału dowodowego w sprawie, nie zdołano obalić wersji oskarżonego w sposób pewny i przekonujący. W takiej sytuacji niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Zaznaczyć należy, iż ułomności dowodów obciążających nie można stawiać na równi z ułomnościami dowodów odciążających. Ze względu na to, że warunkiem sine qua non skazania oskarżonego jest udowodnienie popełnienia przezeń czynu przestępnego sprzeczności w sferze dowodów odciążających nigdy nie są "równoważne" ze sprzecznościami w zakresie dowodów obciążających. Jeżeli te ostatnie są "wewnętrznie sprzeczne" to zasadnicze i samoistne znaczenie ma to, czy in concreto zakres i charakter tych sprzeczności nie wyłącza w ogóle możliwości uznania owych dowodów za podstawę skazania. Należy przecież pamiętać, że wyrok uniewinniający oskarżonego powinien zapaść zarówno wtedy gdy wykazana została jego niewinność jak i wtedy gdy wprawdzie nie zostanie udowodniona jego niewinność ale także nie zostanie udowodniona jego wina (SN III KRN 88/95, OSNKW 1997, nr 11-12 poz 77).

Faktem niepodlegającym dyskusji jest, że wyrok skazujący może być oparty wyłącznie na dowodach, które nie dają żadnych wątpliwości, co do okoliczności danej sprawy, jak też do winy sprawcy, na dowodach, które wzajemnie ze sobą korespondują, są spójne i w pełni wiarygodne, nadto jednoznacznie wskazują na osobę oskarżonego, jako na sprawcę przestępstwa. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie dopatrył się takich dowodów. Przeciwnie, dowody ujawnione w toku rozprawy głównej doprowadziły do innych wniosków, pozwalających uznać, że oskarżony swym zachowaniem nie wyczerpał znamion czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia. Jedynym dowodem obciążającym oskarżonego są bowiem lakoniczne wyjaśnienia oraz zeznania, składane w charakterze świadka i podejrzanego przez nieżyjącego W. Z.. Z wyjaśnień tych wynika jedynie, że była taka sytuacja, że na prośbę oskarżonego R. T. zarejestrował na siebie samochód, którego nie użytkował. Nie wynika natomiast, żeby był to samochód marki T. (...). Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika, że W. Z. w krótkim okresie zarejestrował na siebie kilka samochodów, pomimo, że nie było go stać na posiadanie i utrzymanie jakiegokolwiek pojazdu. Oskarżony od początku nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, a pozostały materiał dowodowy nie wskazuje na sprawstwo oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu.

Stąd też Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego od dokonania zarzucanego mu czynu. Na skutek tego kosztami procesu w sprawie obciążono Skarb Państwa i zasądził od Skarbu Państwa - Sadu Rejonowego w Wołominie na rzecz adw. S. R. kwotę 619,92 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę oskarżonego z urzędu w II instancji oraz podatek VAT.

SSO Zenon Stankiewicz SSO Michał Chojnowski SSR Izabela Kościarz – Depta